

การจัดจำแนกมาตรการที่มีใช้ภาษี ตามระบบของ UNCTAD (2012 UNCTAD NTM Classification)

ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา อาเซียนได้ทยอยลดภาษีนำเข้าสินค้ามาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยภาษีนำเข้าระหว่างกันสินค้าเกือบทุกรายการได้ลดลงเป็นศูนย์แล้ว อย่างไรก็ตาม ประเทศสมาชิกยังมีการใช้มาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) เป็นเครื่องมือในการปกป้องตลาดภายในประเทศ

ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) มิได้ห้ามประเทศสมาชิกใช้มาตรการที่มีใช้ภาษี แต่การใช้มาตรการดังกล่าวจะต้องไม่มีผลเป็นอุปสรรคทางการค้า (Non-Tariff Barriers: NTBs)¹ ทั้งนี้ อาเซียนได้พยายามทำให้การใช้มาตรการที่มีใช้ภาษีภายในอาเซียนมีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ เช่น กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องแจ้ง (notify) การใช้มาตรการที่มีใช้ภาษีต่อสำนักเลขาธิการอาเซียน ให้มีการจัดทำฐานข้อมูลมาตรการที่มีใช้ภาษี (NTMs Database) ของประเทศสมาชิกอาเซียน และให้มีการจัดตั้งคลังข้อมูลทางการค้าของอาเซียน (ASEAN Trade Repository: ATR) ภายในปี 2558 นอกจากนี้ แผนการดำเนินการด้านมาตรการที่มีใช้ภาษีของอาเซียน ยังกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องจัดจำแนกมาตรการที่มีใช้ภาษีของตน ในฐานข้อมูล NTMs Database โดยใช้ระบบการจัดจำแนกของ UNCTAD เพื่อลดการใช้มาตรการที่มีใช้ภาษีที่มีจุดประสงค์แอบแฝงในการกีดกันทางการค้า และเพิ่มความสะดวกทางการค้าภายในภูมิภาค

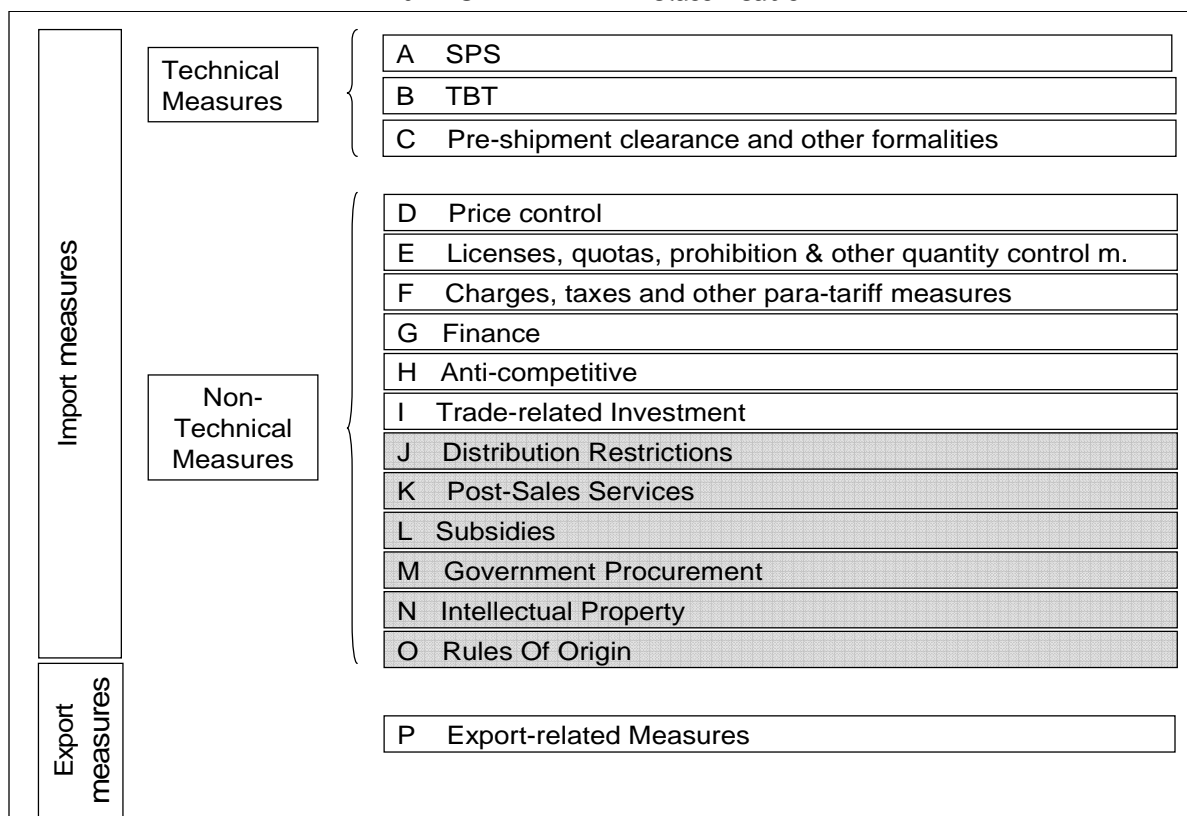
2012 UNCTAD NTM Classification

เนื่องจากคำว่า “มาตรการที่มีใช้ภาษี” มีความหมายที่กว้าง การจัดจำแนกมาตรการที่มีใช้ภาษีออกเป็นหมวดหมู่ จะช่วยให้การจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์มาตรการที่มีใช้ภาษีมีความสะดวกมากขึ้น UNCTAD จึงได้ริเริ่มให้มีระบบการจัดจำแนกมาตรการที่มีใช้ภาษีขึ้นในปี 2009 (พ.ศ. 2552) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เป็นระบบมาตรฐานของการจัดจำแนกมาตรการที่มีใช้ภาษี และใช้ในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และเผยแพร่มาตรการที่มีใช้ภาษี ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ทั้งนี้ ระบบการจัดจำแนกดังกล่าว ได้รับการปรับปรุงใหม่ในปี 2012 (พ.ศ. 2555) ตามคำแนะนำของ WTO เพื่อให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น

สำหรับระบบการจัดจำแนกมาตรการที่มีใช้ภาษีของ UNCTAD ที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ ได้แบ่งมาตรการที่มีใช้ภาษีออกเป็น 3 ประเภทหลักๆ ได้แก่ มาตรการทางเทคนิค (Chapter A - C) มาตรการที่มีใช้ทางเทคนิค (Chapter D - O) และมาตรการด้านการส่งออก (Chapter P)

¹ ความตกลง ATIGA กำหนดให้บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ต้องยกเลิกมาตรการที่เป็นอุปสรรคทางการค้าภายในปี 2553; ฟิลิปปินส์ ต้องยกเลิกภายในปี 2555; กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม ต้องยกเลิกภายในปี 2558 (ยึดหยุ่นได้ถึงปี 2561)

2012 UNDTAD NTM classification

1. มาตรการทางเทคนิค

- Chapter A - มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) เช่น มาตรการที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหาร มาตรการตรวจสอบโรคศัตรูพืช มาตรการกักกันพืช การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น
- Chapter B - มาตรการอุปสรรคทางการค้าทางด้านเทคนิค (TBT) เช่น มาตรการเกี่ยวกับการติดฉลากสินค้า การกำหนดมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม และมาตรการเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
- Chapter C - มาตรการหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการตรวจสอบสินค้าก่อนการนำเข้า และพิธีการทางศุลกากรต่างๆ

2. มาตรการที่มีใช้ทางเทคนิค

- Chapter D - มาตรการควบคุมราคา เช่น มาตรการป้องกันการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด และมาตรการตอบโต้การอุดหนุน
- Chapter E - มาตรการขออนุญาตนำเข้า มาตรการห้าม/จำกัดการนำเข้าสินค้า และการควบคุมปริมาณการนำเข้า รวมถึงมาตรการโควตาภาษี
- Chapter F - ค่าธรรมเนียม และมาตรการกึ่งภาษีต่างๆ เช่น ค่าธรรมเนียมพิเศษด้านศุลกากร ค่าธรรมเนียมอื่นๆ และกฎระเบียบเกี่ยวกับการประเมินราคาทางศุลกากร เป็นต้น

- Chapter G - มาตรการทางการเงินที่มีผลต่อต้นทุนการนำเข้าสินค้า เช่น กำหนดให้ชำระค่าสินค้า/ภาษีนำเข้าล่วงหน้า
- Chapter H - มาตรการที่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันทางการค้า เช่น การให้สิทธิพิเศษแก่หน่วยงานการค้าของรัฐ (state trading enterprise) ในการนำเข้าสินค้า
- Chapter I - มาตรการการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น การบังคับใช้ชิ้นส่วนและวัตถุดิบที่ผลิตในประเทศ
- Chapter J - ข้อจำกัดในการจัดจำหน่ายสินค้านำเข้าภายในประเทศ เช่น การกำหนดจำนวนร้านค้า/เขตพื้นที่ที่สามารถขายสินค้านำเข้าได้
- Chapter K - ข้อจำกัดในการให้บริการหลังการขายต่างๆ
- Chapter L - มาตรการอุดหนุนสินค้าภายในประเทศ แต่ไม่รวมถึงการอุดหนุนการส่งออก
- Chapter M - ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
- Chapter N - มาตรการ/กฎหมาย/ข้อกำหนดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา
- Chapter O - กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

3. มาตรการด้านการส่งออก

- Chapter P - มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก เช่น การห้าม/จำกัดการส่งออกสินค้า มาตรการขออนุญาตส่งออก การควบคุมราคาส่งออก การเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมในการส่งออก และมาตรการอุดหนุนการส่งออก เป็นต้น

เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดตั้งคลังข้อมูลทางการค้าระดับประเทศ (National Trade Repository: NTR) เพื่อเชื่อมโยงกับคลังข้อมูลทางการค้าของอาเซียน (ATR) จึงควรเร่งให้มีการรวบรวมมาตรการที่มีใช้ภายในของไทย รวมถึงปรับปรุงฐานข้อมูลมาตรการที่มีใช้ภายในให้เป็นไปตามระบบการจัดจำแนกใหม่ของ UNCTAD โดยเมื่อปรับปรุงเสร็จแล้ว ข้อมูลดังกล่าวจะนำไปรวบรวมไว้ที่เว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน และนำไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคลังข้อมูลการค้าของไทย และคลังข้อมูลการค้าของอาเซียนต่อไป

AFTA Unit
สำนักอาเซียน
กันยายน 2556